

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ZA ROK 2013

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bielsku Podlaskim na rok 2013 opracowany został zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz założeniami Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a realizowany był zgodnie z Uchwałą Nr XXVI/168/12 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 18 grudnia 2012 r.

WSTĘP

Problemy dotyczące używania środków psychoaktywnych, w tym ryzykowne bądź szkodliwe spożywanie napojów alkoholowych oraz będące ich konsekwencją problemy uzależnień składają się na jeden z kluczowych problemów społecznych. Są one często przyczyną rozwoju wielu poważnych chorób oraz innych problemów społecznych, takich jak dysfunkcja i rozpad rodziny, niedobory wychowawcze i rozwojowe dzieci, przemoc w rodzinie, czy inne zachowania karalne, w tym przestępstwa i wykroczenia drogowe, a także będące konsekwencją spożywania napojów alkoholowych podczas ciąży – zespół płodowy (FAS) i alkoholowe uszkodzenia płodu (FAE). Dostęp osób nieletnich do napojów alkoholowych, przyzwolenie społeczne na traktowanie w kategoriach żartu stanu nietrzeźwości oraz problemów będących następstwem nadużywania napojów alkoholowych szczególnie zobowiązuje wszystkie podmioty mające wpływ na kształtowanie zachowań społecznych do podejmowania rzetelnych działań w tym obszarze. Nadużywanie alkoholu powoduje straty także w obszarze emocjonalnym, moralnym i ekonomicznym, odnosząc się zarówno do osób nadużywających alkoholu jak i osób im najbliższych. Problem alkoholowy może dotyczyć wszystkich grup społecznych, wiekowych oraz zawodowych.

I. DIAGNOZA PROBLEMU NADUŻYWANIA ALKOHOLU PRZEZ MŁODZIEŻ SZKOLNĄ

W maju i czerwcu 2011 r. w ramach międzynarodowego programu: „European School Survey Project on Alcohol and Drugs” (ESPAD) zrealizowano audytoryjne badanie ankietowe na próbie reprezentatywnej uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych (wiek: 15-16 lat) oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych (wiek: 17-18 lat) naszego kraju. W Polsce badania ESPAD finansowane są przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, ich realizatorem zaś jest Zakład Badań nad Alkoholizmem i Toksykomaniami Instytutu Psychiatrii i Neurologii.

Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie tych środków.

Z przeprowadzonych badań wynika, iż napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży. Chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 87,3% uczniów z młodszej grupy i 95,2% uczniów z starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle rozpowszechnione, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 57,6% piętnasto-szesnastolatków i 80,4% siedemnasto-osiemnastolatków. Najbardziej popularnym napojem alkoholowym wśród całej młodzieży jest piwo, a najmniej – wino. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 21,4% uczniów z młodszej kohorty i 32,3% ze starszej grupy wiekowej. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 51,4% uczniów młodszych i 29,7% uczniów starszych.

Palenie tytoniu jest zachowaniem mniej powszechnym. Chociaż raz w życiu paliło 57,2% gimnazjalistów i 70,9% uczniów ze starszej grupy. W czasie ostatnich 30 dni przed badaniem paliło 29,8% uczniów z grupy młodszej i 41,9% ze starszej. Zarówno palenie tytoniu jak picie napojów alkoholowych jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Z ankiet przeprowadzonych w 2013 roku wśród młodzieży gimnazjalnej (392 uczniów) w Bielsku Podlaskim wynika, iż 88,3 % spośród ankietowanych spożywało alkohol chociaż raz w życiu, natomiast 46% przyznało się do palenia tytoniu.

II. PRZESTĘPCZOŚĆ I WYKROCZENIA ZWIĄZANE Z NADUŻYWANIEM ALKOHOLU¹

I. Przestępczość i patologie wśród nieletnich

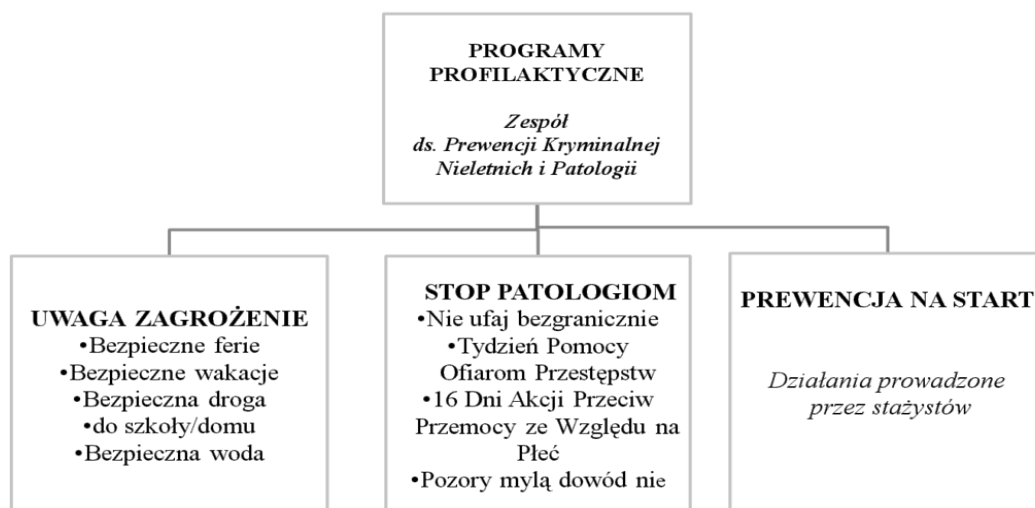
W 2013 roku **22 nieletnich dokonało 38 czynów karalnych**. W stosunku do roku 2012 nastąpił spadek liczby nieletnich o 29, ale odnotowano wzrost liczby popełnionych przez nich czynów karalnych o 13 (ogółem-38). Nieletni dopuścili się 3,7 % ogółu wszystkich przestępstw.

Pod wpływem alkoholu ujawniono 18 osób małoletnich (spadek o 5 w stosunku do roku ubiegłego). Na terenie szkół ujawniono 2 nieletnich będących pod działaniem alkoholu (spadek o 1).

¹ Źródło: Roczne sprawozdanie z działalności oraz informacja o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w 2013 roku opracowane przez Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim.

Bielska policja podejmowała działania z zakresu rozpoznania profilaktycznej pracy na rzecz zapobiegania demoralizacji nieletnich oraz patologii społecznej. Prowadzone były liczne spotkania profilaktyczne z dziećmi, młodzieżą oraz dorosłymi w **ramach programów**:

1. - „Stop patologiom”
2. - „Uwaga zagrożenie”

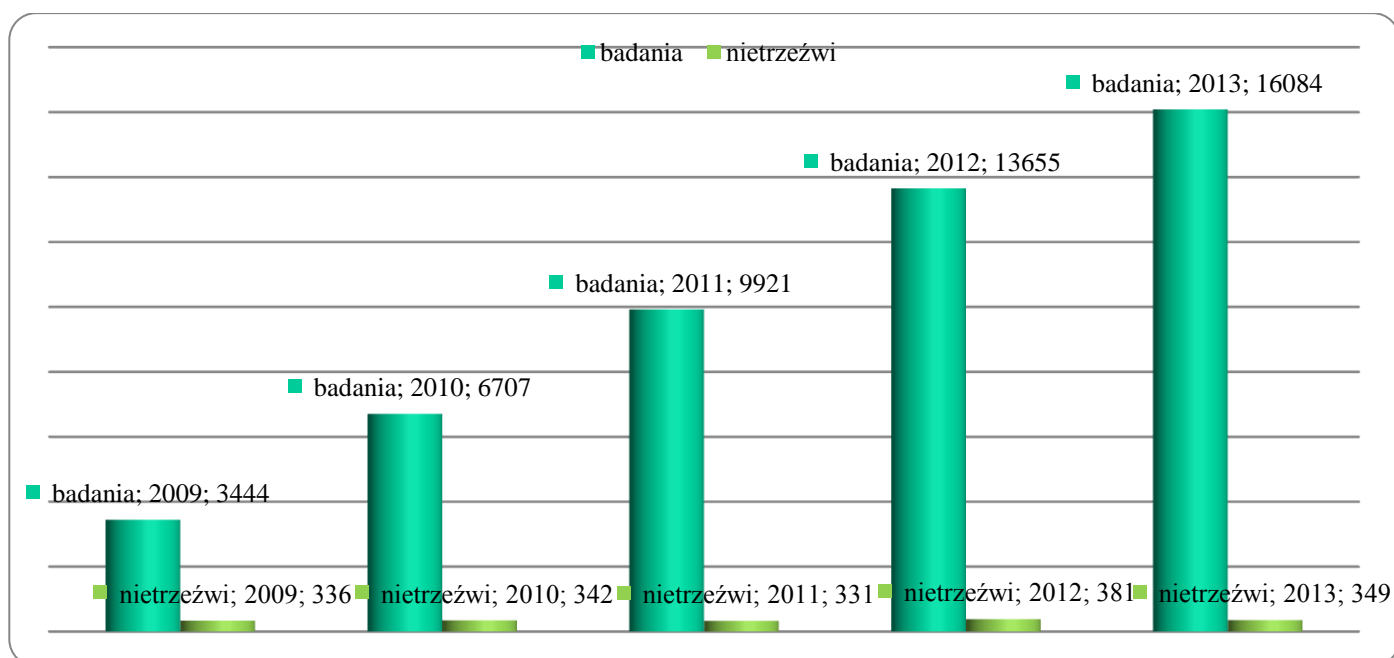
W 2013 roku skontrolowano 232 punkty sprzedaży alkoholu podczas działań pod nazwą „Nieletni” oraz „Patrol szkolny”. Przeprowadzono również działania w zakresie przeciwdziałania zjawisku sprzedaży alkoholu małoletnim w Bielsku Podlaskim. Najpierw przeprowadzona została kampania informacyjno - edukacyjna wśród sprzedawców, a następnie działania kontrolne podczas których ukarano mandatami 11 osób za spożywanie alkoholu w miejscu zabronionym przez ustawę.

Jednym z zadań bielskiej policji jest ujawnianie osób sprzedających lub podających alkohol osobom małoletnim oraz rozpijających takie osoby. W 2013 roku przeprowadzono 10 postępowań sprawdzających z artykułu 43 us. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz z artykułu 208 kodeksu karnego.

Według danych Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim z roku na rok obniża się poziom patologicznych zachowań młodzieży szkolnej.

II. Nietrzeźwość kierowców

Eliminowanie z ruchu nietrzeźwych kierowców służy poprawie bezpieczeństwa. W 2013 roku bielscy policjanci ujawnili **349 nietrzeźwych** użytkowników dróg, wobec 381 w roku ubiegłym (spadek o 32). Zbadano stan trzeźwości 16084 kierujących o 4127 więcej, niż w 2012 r.

Liczba ujawnionych nietrzeźwych kierowców w latach 2003-2013

III. DZIAŁANIA PODEJMOWANE W 2013 ROKU W KIERUNKU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zakładał wielostronne, skoordynowane oraz długofalowe oddziaływania, których głównym celem było zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów oraz zapobiegania powstawaniu nowych problemów.

Celami szczegółowymi programu było:

- 1) ograniczanie rozmiarów szkód zdrowotnych spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych;
- 2) ograniczanie rozmiarów zaburzeń życia rodzinnego i społecznego spowodowanych nadużywaniem alkoholu oraz przemocą w rodzinie;
- 3) zapobieganie spożywaniu napojów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem osób nieletnich;
- 4) zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych;
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie.

Realizując powyższe cele podejmowano w roku 2013 następujące zadania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 1
OGRANICZANIE ROZMIARÓW SZKÓD ZDROWOTNYCH SPOWODOWANYCH
NADUŻYWANIEM NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

1. Pracownicy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Bielsku Podlaskim prowadzili terapię indywidualną osób uzależnionych i współuzależnionych, terapię grupową w ramach programu zapobiegania nawrotom picia skierowaną do osób uzależnionych, które ukończyły podstawowy program terapeutyczny oraz konsultacje lekarskie. W Oddziale Dziennym Terapii Uzależnienia od Alkoholu realizowano 8-tygodniowy podstawowy program terapii uzależnienia od alkoholu.
2. W celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego z terenu Bielska Podlaskiego dofinansowano Kurs Psychoterapii pracownicy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Bielsku Podlaskim organizowany pod patronatem Polskiego Instytutu Ericksonowskiego i Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego.
3. Sfinansowano realizację programu terapeutycznego dla młodych osób uzależnionych i pijących szkodliwie alkohol, realizowanego przez specjalistę terapii uzależnień Panią Dorotę Al Arab. W ramach realizacji działania odbyło się 15 konsultacji indywidualnych oraz 9 godzin zajęć grupowych, w których udział wzięło 18 uczestników.
4. Finansowano dyżury specjalistów terapii uzależnień, psychologów w ramach zadania publicznego „Promowanie trzeźwego stylu życia z działaniami pomocowymi skierowanymi do osób rodzin z problemami alkoholowymi” realizowanego przez Bielsko - Podlaskie Stowarzyszenie Abstynentów Klub Abstynentów „Promień”. Łącznie odbyło się 51 spotkań - 102 godziny terapeutyczne.
5. W grupie wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, prowadzonej przez Stowarzyszenie Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament” udział brało 12 osób, których osobistym doświadczeniem była przemoc w rodzinie. Podczas spotkań grupy uczestnicy podejmowali indywidualną pracę nad własną, trudną sytuacją rodzinną, otrzymywali wsparcie psychologiczne, społeczne oraz poczucie indywidualnego bezpieczeństwa. W ramach zadania zrealizowano 87 godzin terapeutycznych.
6. W ramach wsparcia pracy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Dziennego Oddziału Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Bielsku Podlaskim zakupiono i przekazano materiały profilaktyczne „Prawda o alkoholu”, w skład których wchodziły ulotki: „Dziesięć prostych pytań”, „Alkohol powoduje straty”, „Mity o alkoholu”, „Alkohol - kobiety ryzykują więcej”, „Alkohol- nie dla kobiety w ciąży!”, „Czy mam problem z alkoholem?”, „Jazda po pijanemu to droga do katastrofy!”, „Alkohol zabiera młodość!”, „Niepokoi mnie Twoje picie. Porozmawiajmy o tym!”, „Zatrzymaj się!”, „Czy to już uzależnienie?”, plakaty: „Czy potrafisz odmówić?”, „Zastanów się czy warto...”. Ponadto do poradni przekazano czasopisma profilaktyczne.

7. W celu prowadzenia działań zmierzających do zmotywowania osób nadużywających alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub, gdy jest to konieczne, podjęcia przez nią leczenia odwykowego podzespół MKRPA ds. leczenia odwykowego odbywał posiedzenia w celu rozpatrzenia ww. spraw. W roku 2013 zespół odbył 15 posiedzeń, na których:

- a) rozpatrzył 79 nowych wniosków złożonych w 2013 roku;
- b) kontynuował postępowanie wszczęte w 2012 roku.

Po rozpatrzeniu spraw zespół zdecydował o:

- a) umorzeniu 29 spraw o leczenie odwykowe,
- b) skierowaniu 41 wniosków do Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego osób, wobec których prowadzono postępowanie,
- c) skierowaniu 24 osób na badania biegłych sądowych, celem określenia u nich stopnia uzależnienia od alkoholu.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 2

OGRANICZANIE ROZMIARÓW SZKÓD ZDROWOTNYCH SPOWODOWANYCH NADUŻYWANIEM NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

1. W ramach realizacji zadania publicznego „Punkt Informacyjny – Konsultacyjny dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym doznających przemocy w rodzinie” zleconego Stowarzyszeniu Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „Fundament”, udzielane były porady terapeuty, prawnika, kuratora. Z oferowanej pomocy w ilości 263 konsultacji skorzystało 234 mieszkańców miasta.

2. W Punkcie informacyjno-konsultacyjnym funkcjonującym przy Urzędzie Miasta Bielsk Podlaski udzielano informacji o dostępnych formach i miejscach pomocy rodzinom osób uzależnionych od alkoholu. Łącznie udzielono 111 porad dla 120 osób.

3. Z zakresu organizacji wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych dofinansowano realizację zadań publicznych:

- Organizacja letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych „Wakacje na wesoło, bezpiecznie i zdrowo” realizowanego przez Związek Harcerstwa Polskiego „Chorągiew Białostocką” dla 20 uczestników;
- Lato z Caritas realizowanego przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej dla 35 uczestników.

4. W ramach przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim odbyły się 4 posiedzenia całego zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz 74 posiedzenia grup roboczych. Podczas posiedzeń członkowie:

- udzielali pomocy osobie, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- podejmowali działania w stosunku do osoby, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań, w szczególności:
 - a) diagnozowali sytuację rodziny, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą,
 - b) przekazywali informacje o konsekwencjach popełnianych czynów,
 - c) motywowali do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
 - d) przeprowadzali rozmowy pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków,
 - e) przekazywali informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie;
- zapraszali osobę, co do której istniało podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej;
- rozstrzygali o braku zasadności podejmowania działań;
- osobę nadużywającą alkoholu, wobec której istniało podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej kierowali do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

5. W ramach wspierania działań służących pogłębianiu więzi w rodzinie (w tym z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie) sfinansowano realizację warsztatów dla rodziców (12 godzin szkoleniowych) pod nazwą: „Jak wzmacniać więzi w rodzinie i budować w niej dobre relacje”, w których udział wzięło 15 uczestników.

6. Sfinansowano udział członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniu: „Komisje RPA - prawne i praktyczne aspekty działania” oraz udział pracownicy Referatu Oświaty i Kultury koordynującej realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniu „Tworzenie programu profilaktycznego oraz kontrola punktów sprzedaży alkoholu”. Dodatkowo wszystkim członkom komisji zakupiono materiały edukacyjne- „Szkolenie prosto do domu Gminna Komisja.pl”.

7. Działania profilaktyczne podejmowano również w pracy świetlic środowiskowych i socjoterapeutycznych działających przy bielskich szkołach oraz prowadzonej przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej. W roku szkolnym **2012/2013** na terenie miasta funkcjonowało 6 świetlic.

Lp.	Instytucja, organizacja prowadząca świetlicę	Ilość uczestników	Rodzaj prowadzonych zajęć
1	Szkoła Podstawowa nr 2 im. kpt. Wł. Wysockiego	25	Socjoterapia, zajęcia komputerowe, zajęcia sportowe, muzyczne
2.	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Szarych Szeregów	32	Socjoterapia, terapia pedagogiczna, zajęcia informatyczne, dydaktyczno - wyrównawcze, zajęcia na basenie - sportowe
3.	Gimnazjum Nr 1 im. Niepodległości Polski	113	Zajęcia profilaktyczne, zajęcia terapii ruchowej (z wyjściami na basen), zajęcia wyrównawcze, języka polskiego, teatralne, matematyczno-przyrodniczo-techniczne, matematyczno-informatyczne, plastyczne
4.	Zespół Szkół im. A. Mickiewicza	53	Zajęcia komputerowe, matematyczne, językowe, sportowo-rekreacyjne, zajęcia socjoterapii
5.	Zespół Szkół z DNJB im. J. Kostycewicza	25	Zajęcia edukacyjne „eTwinning”, zajęcia rekreacyjno-sportowe z elementami nauki pływania, zajęcia wyrównawcze z języka polskiego, zajęcia socjoterapeutyczne, zajęcia wyrównawcze z matematyki
6.	Caritas Diecezji Drohiczyńskiej	25	Zajęcia wyrównawcze, profilaktyczne, plastyczne, muzyczno-sportowe, arteterapii artystyczne, socjoterapii

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 3
ZAPOBIEGANIE SPOŻYWANIU NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH,
ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OSÓB NIELETNICH

1. Zrealizowano spektakle profilaktyczne „Planeta zagadek” dla dzieci z klas I-III szkół podstawowych, „Julka kontra Julka” dla dzieci z klas IV-VI szkół podstawowych i „Jak to smok zrobił jeden niefortunny krok” dla bielskich przedszkolaków.

2. W roku 2013 przystąpiono do Ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”, w ramach której dofinansowano następujące działania:

- realizację programu profilaktycznego, pn. „Profilaktyka i animacja środowiska lokalnego z wykorzystaniem metody KLANZY” podczas festynu rodzinnego „Postaw na rodzinę”,
- imprezę promującą zdrowy styl życia organizowaną przez Szkołę Podstawową Nr 2 im. kpt. Wł. Wysockiego,
- imprezy profilaktyczne organizowane przez Zespół Szkół z DNJB im. J. Kostycewicza, w których udział wzięło ok. 150 uczniów klas I-III szkoły podstawowej wraz z rodzicami oraz 200 uczniów klas IV-VI;
- imprezę integracyjną „Postaw na rodzinę” oraz „Olimpiadę Rodzinną” organizowane w Przedszkolu nr 5 im. Krasnala Hałabały, w których uczestniczyło ogółem 400 dzieci i osób dorosłych,
- imprezę rodzinną w Przedszkolu Nr 3 z Oddziałami Integracyjnymi, w której uczestniczyło 140 dzieci i osób dorosłych.

Celem ww. imprez było budowanie poczucia jedności z najbliższymi członkami rodziny, tworzenie okazji do wspólnego przebywania rodziców z dziećmi, propagowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie postaw prozdrowotnych.

3. W ramach organizacji czasu wolnego uczniów zorganizowano zajęcia pozalekcyjne sportowo-rekreacyjne „Czas wolny ucznia - to czas dla sportu” dofinansowane ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów Ministerstwa Sportu i Turystyki. W zajęciach prowadzonych na Pływalni Miejskiej „Wodnik” udział wzięło 625 uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjów. Zajęcia były skutecznym czynnikiem budowania właściwych relacji i umiejętności społecznych, rozwoju psychofizycznego, ograniczania zachowań patologicznych.

4. W ramach wspierania działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców zakupiono 2 szt. sprzętu Alco Blow do badania trzeźwości kierowców.

5. W bielskich gimnazjach zrealizowano interaktywny program profilaktyczny „Akademia zdrowej prawdy”, w którym udział wzięło ok. 674 uczniów klas I-III gimnazjum.

6. Podczas przygotowania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok zbierano dane statystyczne dotyczące problemu uzależnień. Informacje

uzyskiwano od instytucji działających na terenie miasta. Dodatkowo po realizacji warsztatów profilaktycznych z młodzieżą gimnazjalną, przeprowadzono badania ankietowe dotyczące eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi, w tym z alkoholem.

7. W 2013 roku w ramach realizacji programu sfinansowano dwa etaty osób prowadzących sprawy dotyczące profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym prowadzenia punktu informacyjno-konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie.

8. Po realizacji wybranych działań programu zamieszczano informacje na stronie internetowej Urzędu Miasta Bielsk Podlaski oraz w lokalnej prasie. Dodatkowo lokalna Telewizja Kablowa Hajnówka emitowała reportaż z realizacji Dni Miasta Bielsk Podlaski podczas, których odbywał się piknik rodzinny „Postaw na rodzinę” realizowany metodą KLANZA.

9. W celu podniesienia poziomu wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień mieszkańców miasta Bielsk Podlaski prowadzono prenumeratę czasopism profilaktycznych dla Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Dziennego Oddziału Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Bielsku Podlaskim, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Centrum Edukacji Nauczycieli Filii w Bielsku Podlaskim oraz na potrzeby działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dodatkowo do Centrum Edukacji Nauczycieli Filii w Bielsku Podlaskim i Miejskiej Biblioteki Publicznej przekazano publikacje psychologiczne i profilaktyczne.

10. Tematykę z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu i przemocy w rodzinie² poruszano również podczas realizacji:

- programów profilaktycznych „Podejdź z Kulturą do Profilaktyki - czyli edukacja profilaktyczna poprzez warsztaty teatralno-integracyjne” i „Integracja i edukacja profilaktyczna poprzez warsztaty teatralno-integracyjne”. W ramach zajęć uczniowie brali udział w zajęciach teatralnych, przygotowywali spektakle profilaktyczne wystawiane następnie na scenach Bielskiego Domu Kultury i w Bielskim Centrum Kultury rówieśnikom oraz członkom rodzin. W warsztatach udział wzięło 31 osób, natomiast pośrednimi odbiorcami programów było ok. 270 widzów spektakli profilaktycznych;
- koncertu profilaktycznego „Złodzieje życia - profilaktyka, nie prelekcja”- programu Jarosława Tioskowa - gitarzysty, wokalisty, kompozytora, lidera zespołu Kasa Chorych, poruszającego problematykę narkomanii, alkoholizmu, przemocy, pościgu za pieniędzmi, stresu i samotności. W koncercie udział wzięło ok. 600 uczniów klas I-III bielskich gimnazjów;
- warsztatów profilaktycznych „Uzależnienie - jak można go uniknąć?” z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, które przeprowadzono w klasach I-III dwóch bielskich gimnazjów. Programy zrealizowali pracownicy ETAPu Ośrodka Profilaktyki i Terapii dla Młodzieży

² Działania finansowane w ramach realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

i Dorosłych w Białymstoku. Na zajęciach poruszono kwestie dotyczące skutków uzależnień od substancji psychoaktywnych, rodzajów i faz uzależnień, możliwości leczenia. W spotkaniach wzięło udział 392 uczniów.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 4 ZMNIEJSZENIE ROZMIARÓW NARUSZEŃ PRAWA NA RYNKU NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

1. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak też pracownicy Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim prowadzili kontrole punktów sprzedaży alkoholu w Bielsku Podlaskim. W 2013 roku policjanci skontrolowali 232 punkty sprzedaży alkoholu podczas działań pod nazwą „Nieletni” oraz „Patrol szkolny”. Przeprowadzili również działania informacyjno- edukacyjne w zakresie przeciwdziałania zjawisku sprzedaży alkoholu małoletnim w Bielsku Podlaskim. Członkowie MKRPA skontrolowali 30 punktów w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Podczas kontroli prowadzili działania edukacyjne skierowane do sprzedawców alkoholu.
2. Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 8 posiedzeniach rozpatrzyli wnioski przedsiębiorców ubiegających się o otrzymanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu i wydali 11 postanowień w sprawie zgodności usytuowania punktów sprzedaży alkoholu.

CEL SZCZEGÓŁOWY NR 5 WSPOMAGANIE DZIAŁALNOŚCI INSTYTUCJI, STOWARZYSZEŃ I OSÓB FIZYCZNYCH SŁUŻĄCEJ ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I PRZEMOCY W RODZINIE

1. W ramach realizacji programu w roku 2013 zlecono realizację zadań publicznych następującym organizacjom pozarządowym i innym podmiotom wymienionym w art.3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

Stowarzyszeniu na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „FUNDAMENT”:
„Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym doznających przemocy w rodzinie” - 204 uczestników
„Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie”- 12 uczestników
Bielsko – Podlaskiemu Stowarzyszeniu Abstynentów Klubowi Abstynentów „Promień”:
„Promowanie trzeźwego stylu życia połączone z działaniami pomocowymi skierowanymi do osób rodzin z problemami alkoholowymi” - ok. 100 uczestników

Związkowi Harcerstwa Polskiego Chorągwi Białostockiej:
Organizacja letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych „Wakacje na wesoło, bezpiecznie i zdrowo” - 20 uczestników
Caritas Diecezji Drohiczyńskiej:
„Lato z Caritas” - 35 uczestników
„Świetlica dla dzieci i młodzieży”- 25 uczestników
Fundacji Domów Kultury Prawosławnej Diecezji Warszawsko-Bielskiej:
„Parafiada- festyn rodzinny z promocją zdrowego stylu życia” - ok. 200 uczestników
Bielskiemu Stowarzyszeniu Uniwersytet Trzeciego Wieku:
„Nieważne jak rozpocząłeś swoje życie, ważne jak je zakończysz” - 63 osoby
Stowarzyszeniu Edukacji Filmowej
„MUZYKA, RADIO, FILM”. Warsztaty multimedialne, edycja II” - ok.100 osób

2. Włączono się we współorganizację imprez sportowo-rekreacyjnych: „Lato w mieście” i „Wakacje na osiedlu” organizowanych przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji i Spółdzielnię Mieszkaniową „Podlasie”. Z dostępnej oferty połączonej z realizacją programu profilaktycznego skorzystało 142 uczestników.

3. Dofinansowano realizację imprezy profilaktycznej Wakacyjny Klub Biblijny organizowanej przez Kościół Chrystusowy w Bielsku Podlaski. W oferowanych zajęciach sportowych, plastycznych, teatralnych, muzycznych, konkursach oraz integracyjnym spotkaniu podsumowującym udział wzięło 100 uczestników.

4. Dofinansowano program profilaktyczny „Żyjmy zdrowo bez nałogów” realizowany przez Szkołę Podstawową Nr 2 im. kpt. Wł. Wysockiego skierowany do wychowanków świetlicy szkolnej . Program przygotowano w oparciu o bajki profilaktyczne

5. Zakupiono materiały edukacyjno-szkoleniowe, materiały papierniczo-biurowe, naczynia jednorazowego użytku, wodę, alkomat na potrzeby działalności MKRPA i Punktu informacyjno-konsultacyjnego.

6. W ramach realizacji programu zawarto umowy użyczenia lokalu położonego przy ul. Sienkiewicza 11a w Bielsku Podlaskim z Klubem Abstynenta „Promień” oraz ze Stowarzyszeniem Na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie FUNDAMENT.

7. Dofinansowano realizację imprezy profilaktycznej „Rodzinę wybieramy, nałogi odrzucamy” organizowanej dla klas 0-III Szkoły Podstawowej Nr 2 im. kpt Wł. Wysockiego i bielskich przedszkolaków.

8. Dofinansowano działania profilaktyczno-edukacyjne realizowane przez Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim w ramach Europejskiego Dnia Bezpieczeństwa.

9. Włączono się we współorganizację działań profilaktyczno-edukacyjnych „Bezpieczne wakacje” realizowanych przez Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim, w ramach których realizowano spotkania profilaktyczne skierowane do wszystkich uczniów klas I-III kształcenia zintegrowanego, działania informacyjne, gry, konkursy podczas miejskich festynów, kolportaż materiałów profilaktycznych powiązany z edukacją sprzedawców wyrobów alkoholowych lokalnych sklepów spożywczych, pubów, punktów gastronomicznych.

10. Wzorem lat ubiegłych włączono się w organizację imprezy „Każdy może zostać Świętym Mikołajem”- jako miejskiej imprezy integracyjnej promującej zdrowy styl życia, wzmacniającej więzi rodzinne. W imprezie udział wzięło ok. 500 mieszkańców miasta.

IV. PODSUMOWANIE

Złożoność problemów wynikających ze spożywania alkoholu oraz konsekwencje jakie powodują, wymaga prowadzenia wzajemnie uzupełniających się działań, umożliwiających udzielanie kompleksowego wsparcia osobom zagrożonym oraz dotkniętym tym problemem. Zasadne są zatem długofalowe, systematyczne oddziaływania profilaktyczne, edukacyjne, interwencyjne i naprawcze w tym obszarze wszystkich instytucji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Ważne są wszelkiego rodzaju działania ukierunkowane na przywracanie osób uzależnionych i ich rodzin do uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym. Interdyscyplinarny charakter działań prowadzonych w omawianym zakresie przyczynia się do zmniejszenia rozmiarów i skutków wynikających ze spożywania alkoholu. Niezwykle istotnym kierunkiem działań powinna być realizacja zadań kierowanych do osób nieletnich i ich rodzin.

Po przeprowadzeniu diagnozy problemów uzależnienia od alkoholu i występowania zjawiska przemocy na terenie miasta wyodrębnione zostały następujące obszary problemowe:

- nadużywanie napojów alkoholowych przez osoby dorosłe, co powoduje szkody zdrowotne, zaburzenia życia rodzinnego oraz naruszenia prawa i porządku publicznego,
- spożywanie napojów alkoholowych przez osoby nieletnie.

Planowane działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie miasta Bielsk Podlaski, wynikające z przeprowadzonej ewaluacji ujęte zostały w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014 przyjętym Uchwałą Nr XL/249/13 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 19 grudnia 2013 roku.

V. SPRAWOZDANIE FINANSOWE
Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ZA 2013 ROK

Dział	Rozdział	§	Treść	Plan wydatków na 2013 rok	Wykonanie w 2013 roku	Wskaźnik wykonania planu w %
1	2	3	4	5	6	7
	85154		PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI	525000,00	490515,79	93,43%
		2810	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji fundacjom	3000,00	3000,00	100,00%
		2820	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom	50100,00	49350,00	98,50%
		2830	Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	26900,00	26900,00	100,00%
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	67387,00	62548,46	92,82%
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	5227,00	5226,40	99,99%
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	15173,00	13095,06	86,31%
		4120	Składki na Fundusz Pracy	2124,00	1841,39	86,69%
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	59074,00	47679,28	80,71%
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	25000,00	24338,54	97,35%
		4300	Zakup usług pozostałych	140116,00	131280,67	93,69%

		4370	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej	3000,00	1752,99	58,43%
		4410	Podróże służbowe krajowe	1500,00	59,00	3,93%
		4440	Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	2188,00	2188,00	100,00%
		4700	Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	3500,00	2330,00	66,57%
851	85154		Świetlice środowiskowo-wychowawcze funkcjonujące przy szkołach podstawowych i gimnazjach	120711,00	118926	98,52%

Część opisowa sprawozdania finansowego

W rozdziale tym zaplanowano wydatki w kwocie **525 000 zł**, wydatkowano kwotę **490515,79 zł**, tj. **93,43 %** planu rocznego.

I. Wydatki na wynagrodzenia osobowe - 84899,31 zł, w tym:

- 1) wynagrodzenia (w tym dodatkowe wynagrodzenie roczne) - 66390,86 zł
- 2) pochodne od wynagrodzeń - 14936,45 zł.
- 3) odpis na z.f.ś.s. - 2188 zł
- 4) wynagrodzenie osoby obsługującej zadanie „Czas wolny ucznia - to czas dla sportu” - 1384 zł (*środkami MSiT*),

II. Pozostałe wydatki związane z realizacją Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - 110 462,80 zł, w tym:

- 1) Realizacja kampanii „Postaw na rodzinę” - **9461,56 zł.**
- 2) Wynajem pomieszczeń przy ul. Sienkiewicza 11 a Klubowi Abstynentów „Promień” oraz Stowarzyszeniu Na Recz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie FUNDAMENT w Bielsku Podlaskim - **16 236 zł.**
- 3) Opłaty sądowe – przeprowadzono badania celem określenia stopnia uzależnienia od alkoholu przez biegłych sądowych, oraz opłacono złożone wnioski o zastosowanie zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego - **11736,74zł.**
- 4) Zakup spektaklu profilaktycznego „Jak to smok zrobił jeden niefortunny krok” dla bielskich przedszkoli - **1 000 zł.**
- 5) Finansowanie programu terapeutycznego dla młodych osób uzależnionych i pijących szkodliwie alkohol, w skład którego wchodziły spotkania indywidualne i trening terapeutyczny - **3840 zł.**
- 6) Opłata szkolenia pracownicy Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Bielsku Podlaskim - **3410 zł.**
- 7) Opłaty z tytułu usług telekomunikacyjnych, pocztowych - **1891,92 zł.**
- 8) Zakup materiałów edukacyjno – szkoleniowych dla członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - **2188,54 zł.**
- 9) Zakup dwóch urządzeń do badania stanu trzeźwości ALCO – BLOW dla Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim - **2 780 zł.**
- 10) Zakup nagród dla mieszkańców miasta Bielsk Podlaski (kamizelek i innych gadżetów odblaskowych) do konkursów profilaktycznych realizowanych w ramach Europejskiego Dnia Bezpieczeństwa. Działania prowadzone były przez Wydział Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Bielsku Podlaskim - **902,13 zł** (bez kosztów przesyłki).
- 11) Zakup nagród, ulotek i baneru profilaktycznego do realizacji programu profilaktycznego „Bezpieczne wakacje” realizowanego przez Komendę Powiatową Policji w Bielsku Podlaskim - **1 537,20 zł.**
- 12) Zakup słodczy i materiałów biurowych, nagród, kwiatów do imprez promujących zdrowy styl życia, programów profilaktycznych zorganizowanych przez Szkołę Podstawową Nr 2 im. kpt. Wł. Wysockiego, Gimnazjum Nr 1 im. Niepodległości Polski w Bielsku Podlaskim, Przedszkole Nr 9 Leśna Polana, Klub Abstynenta „Promień”, Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim, Kościół Chrystusowy w Bielsku Podlaskim - **3692,98 zł.**
- 13) Prenumerata czasopism profilaktycznych - **532,20 zł.**
- 14) Zakup materiałów papierniczo-biurowych, naczyń jednorazowego użytku, wody do Punktu Informacyjno-konsultacyjnego i na posiedzenia MKRPA - **1002,42 zł.**
- 15) Zakup alkomatu na posiedzenia MKRPA - **1390 zł.**
- 16) Zakup słodczy, nagród na zawody sportowe realizowane w ramach akcji „Lato w mieście” i „Wakacje na osiedlu” - **2309,37 zł.**

- 17) Realizacja warsztatów umiejętności rodzicielskich - **1365,16 zł.**
- 18) Zakup materiałów profilaktycznych „Prawda o alkoholu” do Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Bielsku Podlaskim - **1230 zł.**
- 19) Zakup programu profilaktycznego „Akademia zdrowej prawdy” dla uczniów bielskich gimnazjów - **6600 zł.**
- 20) Zakup publikacji profilaktycznych, psychologicznych do Centrum Edukacji Nauczycieli Filii w Bielsku Podlaskim - **678,30 zł.**
- 21) Opłata szkolenia 3 członków MKRPA na temat „Komisje RPA – prawne i praktyczne aspekty działania” i pracownicy Urzędu Miasta Bielsk Podlaski na temat: „Tworzenie programu profilaktycznego oraz kontrola punktów sprzedaży alkoholu” - **3370 zł.**
- 22) Opłata kosztów podróży służbowych - **59 zł.**
- 23) Wynagrodzenia bezosobowe - **33249,28 zł**, z tego:
- wynagrodzenia bezosobowe za posiedzenia MKRPA - **27650 zł,**
 - wynagrodzenia biegłych sądowych za przeprowadzenie badań określających uzależnienie od alkoholu - **5299,28 zł,**
 - wynagrodzenie osoby realizującej program profilaktyczny podczas imprezy „Lato w Mieście” - **300 zł.**

III. Dotacje organizacjom pozarządowym oraz podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych - 79 250 zł.

Na podstawie ogłoszonego konkursu ofert przyznano dotacje następującym organizacjom:

- 1) **Stowarzyszeniu na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie „FUNDAMENT”** na:
 - „Punkt Informacyjny – Konsultacyjny dla osób i rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych, w tym doznających przemocy w rodzinie” - **12 000 zł,**
 - Grupę wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie” - **6 000 zł.**
- 2) **Bielsko – Podlaskiemu Stowarzyszeniu Abstynentów Klubowi Abstynentów „Promień”** na „Promowanie trzeźwego stylu życia połączone z działaniami pomocowymi skierowanymi do osób rodzin z problemami alkoholowymi” - **11 000 zł.**
- 3) **Związkowi Harcerstwa Polskiego Chorągwi Białostockiej** na Organizację letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych „Wakacje na wesoło, bezpiecznie i zdrowo” - **15 100 zł.**
- 4) **Caritas Diecezji Drohiczyńskiej** na
 - „Lato z Caritas” - **14 900 zł,**
 - „Świetlica dla dzieci i młodzieży” - **12 000 zł.**
- 5) **Fundacji Domów Kultury Prawosławnej Diecezji Warszawsko-Bielskiej** na „Parafiadę-festyn rodzinny z promocją zdrowego stylu życia” - **3 000 zł.**
- 6) **Bielskiemu Stowarzyszeniu Uniwersytet Trzeciego Wieku** na „Nieważne jak rozpocząłeś swoje życie, ważne jak je zakończysz” - **2 000 zł.**

W trybie art 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie **Stowarzyszeniu Edukacji Filmowej** przyznana została dotacja w wysokości **3 250 zł** na zadanie „MUZYKA, RADIO, FILM”. Warsztaty multimedialne, edycja II”.

IV. Zajęcia sportowo-rekreacyjne „Czas wolny ucznia - to czas dla sportu” - 96977,68 zł.

W ramach programu poniesiono wydatki:

- za wynajem pływalni (nauka i doskonalenie pływania) - **74839 zł, (30 640zł ze środków MSiT),**
- przewóz uczniów Szkoły Podstawowej Nr 2 im kpt. Władysława Wysockiego w Bielsku Podlaskim na zajęcia na pływalni - **4200 zł,**
- bilety wstępu uczniów klas IV-VI i I-III gimnazjum - **3240 zł,**

- wynagrodzenie osób prowadzących zajęcia z uczniami klas I-III gimnazjów i IV-VI szkół oraz wychowawców uczniów kształcenia zintegrowanego prowadzących dzieci na pływalnię - **14430 zł** (2700 zł ze środków MSiT),
- zakup nagród na zawody sportowe „Mamo, Tato już pływam” - **268,68 zł.**

V. Świetlice środowiskowo-wychowawcze funkcjonujące przy szkołach podstawowych i gimnazjach - 118926 zł, z tego:

1. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. kpt. Wł. Wysockiego - **28299,66 zł**
2. Zespół Szkół z DNJB im. J. Kostycewicza - **21856,38 zł**
3. Zespół Szkół im. A. Mickiewicza - **22425,82 zł**
4. Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Szarych Szeregów - **14 811,49 zł**
5. Gimnazjum Nr 1 im. Niepodległości Polski - **31532,65 zł.**

**PEŁNIĄCY FUNKCJĘ
BURMISTRZA MIASTA**

/-/ Jarosław Borowski